

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

ความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร ของเกษตรกรตำบลท่าช้าง
อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทองปี พ.ศ.2538

Agricultural Needs of Farmers in Tachang Sub-district,
Wisetchichan District, Angtong Province in 1995

โดย

นางสาวสุดารัตน์ คงชนะ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลึกสุด

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 14 เดือน ๑๓ พ.ศ. ๒๕๓๙

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

(ดร. อารักษ์ โอภาสพัฒนกิจ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

(อาจารย์สุรินทร์ ทองผูก)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

(พศ. ศุภสมบูรณ์ อังรัตนากร)

หัวหน้าภาควิชา

[Signature]

(พศ. ศุภสมบูรณ์ อังรัตนากร)

รฟ.
๙๗๖๙๓
๒๕๓๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14960

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตรของเกษตรกร
ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ.2538

Agricultural Needs of Farmers in Tachang Sub-district,
Wisetchaichan District, Angtong Province in 1995.

โดย

ร.พ.

๘๖๖๘๘

๒๕๓๘

นางสาวสดารัตน์ คงชนะ

T096385

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 96385
- 3 JUN 2003
วันเดือนปี.....

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ความต้องการความช่วยเหลือทางการเงินของเกษตรกร ตำบลท่าช้าง
อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ. 2538

โดย : นางสาว สุภารัตน์ คงชนะ

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ..... 14.1.กค.1.897

(ดร. อารมณ์ โอภาสพัฒนกิจ)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
กิจกรรมและโครงการทางด้านเกษตร รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือทางการเงิน
ของเกษตรกรตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 126 คน ได้จากการสุ่มแบบ Simple Random Sampling เครื่องมือที่ใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ คือการหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษา ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 40 ปี
นับถือศาสนาพุทธ แต่งงานอยู่ร่วมกัน การศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน
สมาชิกเฉลี่ย 5 คน อาชีพหลักของเกษตรกรส่วนใหญ่ ทำนา และอาชีพรอง ปลูกผักและ
ทำสวนผลไม้ รายได้เฉลี่ย 140,625.00 บาท รายจ่ายเพื่อการลงทุนทางการเกษตร
เฉลี่ย 54,074.32 บาท แหล่งเงินที่สำคัญของเกษตรกรคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่กู้เงินมาเพื่อการลงทุนทางการเกษตร ส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือ
ครองเป็นของตนเองเกษตรกรมีส่วนร่วมในสังคมท้องถิ่นบ้างเป็นบางครั้งความรู้ที่เกษตรกร
นำไปปฏิบัติต่อการทำการเกษตรส่วนใหญ่ใช้ประสบการณ์ของตนเอง

ความต้องการความช่วยเหลือทางการเงินด้านเกษตร ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่
ต้องการให้เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในด้าน บัญชี การตลาดและทุนสำหรับการทำการเกษตรใน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับที่มากที่สุด ความต้องการความช่วยเหลือทางด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์รวมทั้งข่าวสาร
ทางการเกษตรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการด้านน้ำสำหรับทำการเกษตร
ความรู้เกี่ยวกับการปราบศัตรูพืช ความรู้ทางด้านการผลิตพืชและสัตว์ การปรับปรุงที่ดิน
ความรู้ทางการเลี้ยงสัตว์ ความรู้ทางการปลูกพืช เครื่องจักรกลทางการเกษตร การ
แปรรูปผลผลิต เกษตรกรมีความต้องการในระดับที่น้อยมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ ดร. อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ ซึ่งเป็นอาจารย์ประธานที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาแนะนำแนวทางมาตั้งแต่ต้น อีกทั้ง อาจารย์สุรินทร์ ทองฟูก และ ผศ. ศุภสมบุรณ์ อังรัตนากร ซึ่งทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและกรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้ความช่วยเหลือในการตรวจทานแก้ไข รวมไปถึงเพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายที่จะกล่าวถึง และเป็นผู้สร้างหลักให้แก่ชีวิตข้าพเจ้ามาตั้งแต่ต้น คือ บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านเงินทุนในการศึกษามาตลอด ดังนั้นหากการศึกษาคั้งนี้มีความดีอยู่บ้าง นั่นคือผลของการกระทำของบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด แต่หากเกิดผิดพลาดประการใดนั้น เป็นเพราะความบกพร่องของข้าพเจ้าผู้ดำเนินการเพียงผู้เดียวเอง

สุดารัตน์ คงชนะ

พฤษภาคม 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญ ตาราง	(2)
สารบัญ ภาพ	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ตรวจสอบเอกสาร	5
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	9
บทที่ 4 ผลการศึกษา	14
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	38
ปัญหาและข้อเสนอแนะ	40
เอกสารอ้างอิง	42
ภาคผนวก	44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา	10
2. แสดงสภาพภาพส่วนบุคคลของเกษตรกร ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง	16
3. แสดงระยะเวลาในการทำการเกษตรภายใน 1 ปี	19
4. แสดงวิธีการขายผลผลิต	21
5. แสดงรายได้ทางการเกษตร	22
6. แสดงรายจ่ายเพื่อการลงทุนทางการเกษตร	23
7. แสดงสภาพภาพทางเศรษฐกิจและสังคมด้านอื่น ๆ	26
8. แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการทางการเกษตร	31
9. แสดงความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมของ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง	46
2.	แผนที่แสดงขอบเขตของ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 6 พ.ศ.2530-2534 รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชนบท โดยเน้นการพัฒนาการเกษตรเป็นพื้นฐานหรือหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ แต่กระนั้นเกษตรกรก็ยิ่งประสบกับปัญหาทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคม เช่น ภาระหนี้สิน ความยากจน

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่ผ่านมามีเป้าหมายเพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกของผลผลิตทางการเกษตร โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลจะนำเอาโครงการส่งเสริมต่างๆ ที่กำหนดนโยบายและแผนจากส่วนกลางไปปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบเกษตรกรจะได้รับการส่งเสริมให้ยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรเช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และเครื่องจักรกลการเกษตร โดยภาครัฐบาลจะสนับสนุนทุนในรูปของเงินกู้ผ่านทางสหกรณ์หรือกลุ่มทางการเกษตรที่จัดตั้งโดยหน่วยงานของรัฐ

อย่างไรก็ตามมีเกษตรกรรายใหญ่เพียงส่วนน้อยที่ประสบความสำเร็จในขณะที่เกษตรกรรายย่อยในชุมชนจำนวนมากที่กลายเป็นลูกหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ มีฐานะยากจนลง ชาวที่ทำการ ต้องอพยพมาทำงานทำในกรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่ ๆ ก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมายเช่น ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาอาชญากรรม การจราจรติดขัดในเมืองใหญ่รวมทั้งภาวะล่มสลายของชุมชนชนบทและการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะป่าไม้

สภาพปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่ผ่านมามีข้อผิดพลาด ข้อจำกัดประการหนึ่งคือนโยบายและแผนการส่งเสริมการเกษตรถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง เกษตรกรมีส่วนร่วมเพียงผู้ปฏิบัติตามดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนและแนวทาง การส่งเสริมการเกษตรจะช่วยให้โครงการส่งเสริมการเกษตรตรงกับความต้องการของเกษตรกรมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงเห็นสมควรศึกษาความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตรของเกษตรกร
ในท้องที่ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยอาจเป็นประโยชน์
ต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่เพื่อใช้เป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณากำหนดแผน
และแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการทางการเกษตร ของเกษตรกร ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร ของเกษตรกร ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ความก้าวหน้าของการพัฒนาและการส่งเสริมการเกษตร
2. ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการทางด้านเกษตร
3. ทำให้ทราบความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร ของเกษตรกร ที่อาจใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดนโยบายหรือจัดทำโครงการส่งเสริมการเกษตร ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์

ความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร หมายถึง ความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกร ในตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ทางด้านการเกษตร จากหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร เช่น ปุ๋ย ตลาด ทุนสำหรับทำการเกษตร

หน่วยงานส่งเสริมการเกษตร หมายถึง หน่วยงานของราชการที่มีหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในด้านให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และข่าวสารทางการเกษตร ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรมากที่สุดในรอบปี

เกษตรกร หมายถึง ประชาชนผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจตั้งแต่ต้นในการวางแผนการปฏิบัติและการประเมินผลโครงการส่งเสริม

สังคมท้องถิ่น หมายถึง กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนและหมู่บ้าน

กลุ่ม หมายถึง การรวมตัวกันของเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เช่น กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดฟาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ตรวจเอกสาร

เอกสารที่เกี่ยวข้องแยกตรวจเป็น 2 ส่วน

1. บทความทางวิชาการ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทความทางวิชาการ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษา ได้ทำการค้นคว้าข้อมูลทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนและความต้องการ ดังนี้

รัฐินทร์ เศรษฐโร (2537) ให้ความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่าเป็น กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ และความชำนาญของประชาชน แก้ปัญหาร่วมกับการใช้วิชาการที่เหมาะสม และการสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ของการพัฒนา จะมีส่วนช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ดีขึ้น

จิตจำนงค์ กิตติกริต (5223) กล่าวว่า แนวความคิดที่เป็นมูลฐานของการพัฒนาขึ้นอยู่กับพลังเป็นสิ่งสำคัญ ในการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองนั้นอยู่ที่ประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ

เสนห์ จามริก (2533) ขยายความต่อไปว่า การที่ชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจย่อมก่อให้เกิดการพัฒนา และก่อให้เกิดการพึ่งตนเองได้ในที่สุด เพราะการมีส่วนร่วมจัดได้ว่าเป็นการสะท้อนถึง เสรีภาพที่ชาวชนบทสามารถเข้ามาทำการตัดสินใจ และเป็นช่องทางให้สามารถสะท้อนปัญหาของท้องถิ่น ได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น และเป็นการควบคุมระบบราชการให้สนองความต้องการของประชาชนมากขึ้น ก่อให้เกิดการกระจายอำนาจทางการเมืองไปสู่ท้องถิ่น เท่ากับเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นใน พฤติกรรมของชาวชนบท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี กรองแก้ว และคณะ (2534) กล่าวว่า ผลการปกครองตนเองและการมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดผลต่างๆ คือ

ผลทางด้านเศรษฐกิจ

การมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาชนบท คือช่วยให้การใช้จ่ายเพื่อการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ต่อชุมชนของตน และทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเป็นของชุมชนจึงต้องใช้จ่ายอย่างระมัดระวังเพื่อให้เกิดผลประโยชน์เต็มที่ การปกครองตนเองโดยสมาชิกส่วนใหญ่จะรู้สึกว่าตนมีสิทธิและหน้าที่และบทบาทสำคัญ จะโดยทางตรงหรือทางอ้อมจะทำให้เกิดการดำเนินงานและปฏิบัติงานอย่างสนใจ หรือเอาใจใส่ของสมาชิก

ผลทางการเมือง

ผลทางการเมืองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จะเป็นการเสริมความรู้สึกว่าการปกครองตนเองนั้น มีผลลัพธ์ที่เป็นตัวตน มิใช่มีเฉพาะสิทธิในทางการเมือง ในลักษณะนามธรรม แต่สามารถโยงนำมาทำให้ออกมาในรูปธรรมคือ การวางนโยบาย การพัฒนาชุมชนเพื่อประโยชน์ชุมชนของตน การมีสิทธิ์ในการริเริ่มโครงการ และการดำเนินโครงการจนสิ้นสุด โดยมีความอิสระนั้น ย่อมก่อให้เกิดความเชื่อมั่นทางการเมือง ซึ่งจะเป็นการเสริมความรู้สึกการมีส่วนร่วมและการปกครองตนเอง เป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ในลักษณะการมีส่วนร่วมมากขึ้น

ผลทางด้านสังคมและจิตวิทยา

ผลทางด้านสังคมและจิตวิทยานั้น ย่อมเห็นได้จากความรู้สึกว่าตนเป็นเจ้าของท้องถิ่น มีสิทธิ์ มีเสียงและอำนาจที่จะจัดการกับโชคชะตาของท้องถิ่นได้ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่น ซึ่งสามารถยื่นมือที่จะดูแลตนเอง ความผูกพันกับท้องถิ่นจะมีมากขึ้น และความสนใจในการพัฒนาท้องถิ่นก็จะตามมา การปกครองตนเองและการพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองนั้น เป็นการช่วยให้การพัฒนาชนบทเป็นไปตามความต้องการและความจำเป็นของท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นเป็นผู้ตัดสินใจและดำเนินการซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางไปในตัว เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล

กลาง และส่วนภูมิภาคปลอดจากภาระกิจขั้นพื้นฐาน และสามารถใช้เวลา และทรัพยากร ในการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ การวางแผนระดับมหภาค เพื่อคอยเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรัชญา ในทางวิชาการเท่านั้น

ศิริพันธ์ (2524) กล่าวถึงการแบ่งระดับ ความต้องการของมนุษย์ตามความ จำเป็นพื้นฐานของชีวิตตามทฤษฎีของ Maslow คือ ความต้องการทางกายภาพ ความ ต้องการความปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการภาคภูมิใจ ความต้องการ สัมปรารถนาในชีวิต ความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตรของเกษตรกรสอดคล้อง กับความต้องการตามทฤษฎี ในส่วนของความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) คือ ความต้องการปกป้องคุ้มครองชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย ต้องการหลบหลีกภัยอันตรายที่เกิดกับผลผลิตทางการเกษตร ความสับสนวุ่นวาย ความล้มเหลว ความไม่แน่นอน อากาศมีชีวิตอยู่ในสภาพมั่นคงปลอดภัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสนอ สังคมศาสตร์ (2521) ได้ศึกษาความต้องการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรใน อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร สรุปการวิจัยว่า เกษตรกรต้องการความรู้ในเรื่อง การ สู้ชาภิบาลสัตว์ การปราบศัตรูพืช ดินและปุ๋ย การทำส่วนการปลูกพืชไร่ การเลี้ยงไก่ การ เลี้ยงโคนม และการเลี้ยงปลา

เต็มทอง ทักขิณารัตน์ (2521) ได้สำรวจความต้องการความรู้ทางการ เกษตรของเกษตรกรในตำบลคงซ้อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า เกษตรกรมีความต้องการความรู้ในระดับสูงในเรื่องการตลาด การปลูกข้าวโพด การ เพาะเห็ดฟาง การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงไก่ การปลูกพืชหมุนเวียนและการทำนา นอกจากนี้เกษตรกรยังได้ระบุความต้องการในเรื่องระบบการชลประทาน การทำไร่แตงโม การทำสวนผัก

ชกช่อง พิสุทรางกูร (2523) ได้สำรวจข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรในหมู่บ้านวังแตร์ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง พบว่าเกษตรกรมีความต้องการที่จะปรับปรุงอาชีพ ของตนเองให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ โดยต้องการคำแนะนำความรู้ในเรื่องการทำนาและการทำ ส่วนยาง และการรวมกลุ่มเกษตรกรตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกริกชัย คันธรักษ์ (2535) ได้สำรวจข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านปงวัง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เพื่อการพัฒนาอาชีพเกษตรกร และได้สรุปความต้องการความช่วยเหลือของหัวหน้าครอบครัวว่าต้องการความช่วยเหลือทางด้านการทำสวนผัก และ การทำนาส่วนการปลูกพืชไร่ซึ่งทำกันมากหลังฤดูเก็บเกี่ยวและในพื้นที่นอกเขตชลประทานนั้น ต้องการความช่วยเหลือมากทางด้านการปลูกถั่วลิสงและการปลูกอ้อย งานบางอย่างที่จะ ทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรได้ผลดีนั้น ต้องให้การช่วยเหลือด้านการบำรุงดิน การใช้ปุ๋ย วัชพืชและการกำจัด ทำนองเดียวกัน สมชาย แก้วโชติ (2535) ศึกษาระดับความต้องการความช่วยเหลือทางด้านการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกร ตำบลห้วยทราย อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี พบว่า ความต้องการในระดับมากคือ การชลประทาน การปรับปรุงดิน ปุ๋ยและความรู้ทางด้านการผลิต นอกจากนี้ ยุทธนา สาระอินทร์ (2536) ศึกษาปัญหาความต้องการความช่วยเหลือทางด้านเกษตรของเกษตรกรใน ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่าเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรที่มีร้านรับซื้อในตลาดทั้งชายโดยตรงและชายส่ง โดยมีพ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคา ทำนองเดียวกัน วิภาวิรัตน์ ตี๋อ่อง (2536) ได้สรุปการวิจัยสภาพปัญหาและความต้องการของชาวชนบทในการพัฒนาท้องถิ่นของสำนักคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติว่า เกษตรกรถูกกดราคาผลผลิตทางการเกษตร ไม่มีโอกาสทราบราคาผลผลิต ไม่มีเงินทุนประกอบการ มีหนี้สินมากและหมดหนานานแล้วไม่มีงานทำ อย่างไรก็ตามเกษตรกรนิยมแก้ปัญหาด้วยตัวเองหรือปรึกษาเพื่อนบ้าน

บทที่ 3

วิธีการและอุปกรณ์ในการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครีงนี้ ได้แก่ ครูวีเรียนเกษตรกรในพื้นที่ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีครูวีเรียนทั้งหมด 527 ครูวีเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครีงนี้คือ เกษตรกรในตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทองจำนวน 126 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครีงนี้ได้ศึกษาเกษตรกรตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 6 หมู่บ้าน (แบบสรุปรูปแบบประจำตำบล: 2537/2538) และมีวิธีการคัดเลือกสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างของเกษตรกรในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25 ของจำนวนครูวีเรียนทั้งหมดในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งได้ตั้งอย่างทั้งหมด 126 ตัวอย่าง (ตารางที่ 1) ตามแนวทางของ จิตร ชำช่อง อ่างในหลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร (2528) ซึ่งได้ให้หลักในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

จำนวนประชากร	เปอร์เซ็นต์ของขนาดตัวอย่าง
<50	80%
<100	>50% แต่ <80%
100-999	25%
1,000-9,999	10%
>10,000	1%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 การกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

คริว เรือน		
หมู่บ้าน	เกษตรกร	กลุ่มตัวอย่าง
1	58	15
2	52	13
3	102	25
4	67	17
5	114	28
6	112	28
รวม	505	126

ตัวอย่างที่ได้ในการสัมภาษณ์คือ $505 \times 25 / 100 = 126$

2. ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ ตำบลท่าช้าง อำเภอ
วิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยมีเครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedules) ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบเปิด (Open-ended Question) และคำถามแบบปิด (Close-ended Question) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านสภาพส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 สภาพภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการทางด้านการเกษตร
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร

ก่อนสัมภาษณ์จริงจะนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการทดลองสัมภาษณ์เพื่อทดสอบความเป็นปรนัยกับเกษตรกรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 10 ราย เพื่อหาข้อบกพร่องพร้อมทั้งปรับแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ และเหมาะสมที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ได้นำข้อมูลหลังจากทำการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำการประมวลผลการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ซึ่งได้แก่

หาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร ค่าร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

N

กำหนดให้ n = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรทั้งหมดที่ทำการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าระดับคะแนน ความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตรของเกษตรกร
ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
1.00-1.66	น้อย
1.67-2.33	ปานกลาง
2.34-3.00	มาก

ผู้ใช้ในการหาค่าเฉลี่ยที่ได้นำมาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ง่ายต่อการ
พิจารณาแยกกลุ่มระดับความคิด

งบประมาณที่ใช้ในการศึกษาและระยะเวลาในการดำเนินงาน

งบประมาณที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้อยู่ประมาณ 4,000 บาท และใช้เวลา
ในการดำเนินงานตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2538 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2539 รวม
ระยะเวลา 6 เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่	งานที่ปฏิบัติ	ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา																											
		พฤศจิกายน 38				ธันวาคม 38				มกราคม 39				กุมภาพันธ์ 39				มีนาคม 39				เมษายน 39				พฤษภาคม 39			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	วางแผนการวิจัย			←	→																								
2	สร้างแบบสัมภาษณ์และ ทำการทดสอบแบบ สัมภาษณ์							←	→																				
3	สัมภาษณ์กลุ่ม เกษตรกรตัวอย่าง													←	→														
4	วิเคราะห์ข้อมูล															←	→												
5	สรุปผลเพื่อเขียนรายงาน																	←	→										
6	จัดพิมพ์และเขียนเล่ม																										←	→	

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่
ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ.2538-2539 ผลการศึกษา
มีดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

เพศ
พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 60 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ
40

อายุ
ส่วนใหญ่ร้อยละ 35.71 มีอายุอยู่ในช่วง 46-55 ปี อายน้อยที่สุด 29 ปี
อายุมากที่สุด 67 ปี และอายุเฉลี่ย 44 ปี

ศาสนา
เกษตรกรในตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทองนับถือศาสนา
พุทธทั้งหมด

สถานภาพทางการสมรส
พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.29 แต่งงานอยู่ร่วมกันมากที่สุด และร้อย
ละ 0.79 เสี้ยวชีวิต น้อยที่สุด

การศึกษา
พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.46 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 4 และส่วนน้อย จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนสมาชิกในครอบครัว

พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 26.81 มีสมาชิกในครอบครัว 5 คน ร้อยละ 0.79 มีสมาชิกในครอบครัว 3 คน

อาชีพ

ผลจากการศึกษาพบว่า อาชีพหลักของเกษตรกร คือ การทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลุกผักและทำสวน เพาะเห็ดฟาง รับราชการ และรับจ้าง ตามลำดับ ส่วนอาชีพรองของเกษตรกร คือ ปลุกผักและทำสวน รับราชการ รับจ้าง เลี้ยงสัตว์ เพาะเห็ดฟาง ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพส่วนบุคคล

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
N=126		
เพศ		
ชาย	76	60
หญิง	50	40
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 35	1	0.79
36-45	37	29.37
46-55	45	35.71
56-65	36	28.57
มากกว่า 65	8	6.35
อายุเขตรกรต่ำสุด 29	1	-
อายุเขตรกรสูงสุด 67	2	-
อายุเขตรกรเฉลี่ย	44	-
สถานภาพทางการสมรส		
โสด	10	7.94
แต่งงานอยู่รวมกัน	81	64.29
แต่งงานแยกกันอยู่	30	23.81
หย่าร้าง	4	3.17
เสียชีวิต	1	0.79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ) สถานภาพส่วนบุคคล

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
N=126		
วุฒิการศึกษา		
ไม่รู้หนังสือ	1	0.79
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	80	63.49
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	37	29.39
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	7	5.56
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	1	0.79
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
น้อยกว่า 3 คน	1	0.79
3 คน	16	12.70
4 คน	30	23.81
5 คน	34	26.98
6 คน	26	20.64
7 คน	12	9.52
8 คน	6	4.79
มากกว่า 8 คน	1	0.79
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด	2	-
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด	10	-
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย	5	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ) สถานภาพส่วนบุคคล

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
ทำนา	64	50.79
ปลูกผักและทำสวน	18	14.29
เพาะเห็ดฟาง	12	9.52
เลี้ยงสัตว์	27	21.43
รับราชการและรับจ้าง	5	3.97
อาชีพรอง		
ทำนา	5	3.97
ปลูกผักและทำสวน	33	26.19
เพาะเห็ดฟาง	19	15.08
เลี้ยงสัตว์	31	24.60
รับราชการและรับจ้าง	38	30.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร (ตารางที่ 3) พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรใช้เวลาในการทำการเกษตร 12 เดือน ร้อยละ 37.30 และร้อยละ 0.79 เกษตรกรใช้เวลาในการทำการเกษตร 5 เดือน ซึ่งมีน้อยที่สุด

ตารางที่ 3 ระยะเวลาในการทำการเกษตรภายใน 1 ปี

รายการ	จำนวนคน N=126	ร้อยละ
ระยะเวลาในการทำการเกษตร		
น้อยกว่า 4 เดือน	2	1.59
4 เดือน	24	19.04
5 เดือน	1	0.79
6 เดือน	15	11.91
7 เดือน	3	2.38
8 เดือน	26	20.63
9 เดือน	4	3.18
10 เดือน	4	3.18
11 เดือน	-	-
12 เดือน	47	37.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการขายผลผลิต

ข้าว

พบว่าเกษตรกรนำไปขายโรงสี ร้อยละ 82.61 และรวมกลุ่มกันเพื่อขาย
ผลผลิต ร้อยละ 4.35

พืชผักและผลไม้

พบว่าเกษตรกรนำไปขายเองที่ตลาด ร้อยละ 64.71 และขายให้กับ
เพื่อนบ้าน ร้อยละ 3.92

เห็ดฟาง

พบว่าเกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อขายผลผลิต ร้อยละ 51.61 และขายให้
เพื่อนบ้าน ร้อยละ 6.45

สัตว์ เช่น สุนัข ไก่ ปลา

พบว่ามียุทธศาสตร์รับซื้อถึงฟาร์ม ร้อยละ 37.93 และขายให้เพื่อนบ้าน ร้อยละ
8.62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 วิธีการขายผลผลิต

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
ชาย (N=69)		
นำไปขายโรงสี	57	82.61
มีพ่อค้ามารับซื้อถึงฟาร์ม	5	7.25
ขายให้กับเพื่อนบ้าน	4	5.79
รวมกลุ่มกันเพื่อขายผลผลิต	3	4.35
พืชผักและผลไม้ (N=51)		
นำไปขายเองที่ตลาด	33	64.71
รวมกลุ่มกันเพื่อขายผลผลิต	12	23.53
มีพ่อค้ามารับซื้อถึงฟาร์ม	4	7.84
ขายให้กับเพื่อนบ้าน	2	3.92
เห็ดฟาง (N=31)		
รวมกลุ่มกันเพื่อขายผลผลิต	16	51.61
มีพ่อค้ามารับซื้อถึงฟาร์ม	9	29.03
นำไปขายเองที่ตลาด	4	12.91
ขายให้กับเพื่อนบ้าน	2	6.45
เลี้ยงสัตว์ (N=58)		
มีพ่อค้ามารับซื้อถึงฟาร์ม	22	37.93
นำไปขายเองที่ตลาด	17	29.31
รวมกลุ่มกันเพื่อขายผลผลิต	14	24.14
ขายให้กับเพื่อนบ้าน	5	8.62
รับราชการ รับจ้าง		
ไม่มีผลผลิตขายเพราะประกอบอาชีพอย่างอื่น (N=43)		100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีลิขสิทธิ์ในเอกสารฉบับนี้สงวนไว้แก่เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้ทางการเกษตรในช่วงปี 2538

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้สูงสุดอยู่ในช่วง 128,755-152,505 บาทต่อปี และมีรายได้ต่ำสุดอยู่ในช่วง 33,751-57,500 บาทต่อปี และรายได้เฉลี่ยของเกษตรกรทั้งหมด 140,630 บาทต่อปี (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงรายได้ทางการเกษตร

รายการ (บาท/ปี)	จำนวนคน N=126	ร้อยละ
10,000-33,750	10	7.90
33,751-57,501	6	4.76
57,502-81,252	25	19.84
81,253-105,003	18	14.28
105,004-128,754	24	19.05
128,755-152,505	31	24.60
152,506-176,256	10	7.94
176,257-200,007	2	1.59
รายได้ต่ำสุด	10,000	
รายได้สูงสุด	200,000	
รายได้เฉลี่ย	140,630	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายจ่ายเพื่อการลงทุนทางการเกษตร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีรายจ่ายเฉลี่ยเพื่อการลงทุนเป็นค่าแรงเท่ากับ 14,28.21 บาทต่อปี ค่าพันธุ์พืช 6,233.63 บาทต่อปี ค่าพันธุ์สัตว์ 1,037.50 บาทต่อปี ค่ายาปราบศัตรูพืช 6,459.71 บาทต่อปี ค่าปุ๋ย 8,723.38 บาทต่อปี ค่าอาหาร 3,742.98 บาทต่อปี ค่าเตรียมดิน 307.29 บาทต่อปี ค่าเช่าที่ดิน 5,236.81 บาทต่อปี ค่าอุปกรณ์และเครื่องมือ 6,022.81 บาทต่อปี ค่าน้ำมันเครื่อง 1,325.00 บาทต่อปี

ตารางที่ 6 แสดงรายจ่ายเพื่อการลงทุนทางการเกษตร

รายการ	เฉลี่ย
รายจ่ายเพื่อการลงทุนทางการเกษตร	
ค่าแรงงาน	14,285.21
ค่าพันธุ์พืช	6,233.63
ค่าพันธุ์สัตว์	1,037.50
ค่ายาปราบศัตรูพืช	6,459.71
ค่าปุ๋ย	8,723.38
ค่าอาหาร	3,742.98
ค่าเตรียมดิน	307.29
ค่าเช่าที่ดิน	5,325.81
ค่าอุปกรณ์และเครื่องมือ	6,022.81
ค่าน้ำมันเครื่อง	1,325.00
รวมรายจ่ายเฉลี่ยเพื่อการลงทุนทางการเกษตร	54,074.32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งเมล็ดพันธุ์และพันธุ์ (ตารางที่ 7)

จากการศึกษา พบว่าพันธุ์ข้าว ที่เกษตรกรนิยมนำมาปลูกได้แก่ แก้ว 15
ชัษนาท 1 ผลไม้คือ มะม่วงพันธุ์ ที่นิยมนำมาปลูก คือ ฟ้าลั่น เขียวเสวย และเจ้าคุณทิพย์
สำหรับพันธุ์สัตว์ สุกอร์พันธุ์ที่นิยมมากที่สุดคือ ลาจไวท์และแลนด์เรจ เบ็ด ไก่ใช้พันธุ์พื้นเมือง
ปลาที่นิยมนำมาเลี้ยงได้แก่ ปลาดุกกอย และในการศึกษาแหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์และพันธุ์
พบว่าเกษตรกรได้รับจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 19.84 จากพันธุ์ที่เก็บรักษา
ไว้ ร้อยละ 31.74 และจากตลาด ร้อยละ 29.37 จากเพื่อนบ้านและอื่น ๆ ร้อยละ
19.05

การกู้เงินเพื่อการครองชีพและการลงทุน

พบว่าเกษตรกรกู้เงินร้อยละ 71.43 และไม่กู้ร้อยละ 28.57

แหล่งเงินกู้

จากการศึกษา พบว่าแหล่งเงินกู้ที่เกษตรกรกู้ส่วนใหญ่ คือ ธนาคารเพื่อการ
เกษตรร้อยละ 48.41 และส่วนน้อยก็จากพี่น้อง ร้อยละ 2.30

วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน

พบว่าเกษตรกรกู้ยืมมาส่วนใหญ่เพื่อการลงทุนทางการเกษตร ร้อยละ 58.73
และกู้มาส่วนน้อยเพื่อใช้ในการครองชีพร้อยละ 3.18

ภาระหนี้สิน

ปัจจุบันเกษตรกรที่มีหนี้สิน 77.78 และไม่มีหนี้สินร้อยละ 22.22

เงินทุนเหลือเก็บ

ปัจจุบันเกษตรกรมีเงินทุนเหลือเก็บร้อยละ 42.06 และไม่มีเงินทุนเหลือ
เก็บร้อยละ 57.94 ในกรณีเหลือเก็บ พบว่าเกษตรกรนำไปฝากธนาคาร ร้อยละ 45.24
และใช้ญาติที่ร้อยละ 6.35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่อครอง

พบว่าส่วนใหญ่เป็นของตนเอง ร้อยละ 70.63 และเช่าทั้งหมด ร้อยละ 0.79

สมาชิกกลุ่มทางการเกษตร

พบว่าส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 8.73 และเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ ร้อยละ 16.67

การมีส่วนร่วมในสังคมท้องถิ่น

พบว่า เกษตรกรมีส่วนร่วมบ้างเป็นบางครั้งร้อยละ 46.82 และไม่เคยมีส่วนร่วมเลยคิดเห็นร้อยละ 21.43 และสาเหตุที่เกษตรกรไม่เคยเข้าร่วมเลย มีสาเหตุมาจากไม่มีเวลาเจ็บป่วยและบางครอบครัวก็ส่งตัวแทน เช่น แม่บ้านไปแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 ตารางแสดงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมด้านอื่น ๆ ของเกษตรกร ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
N = 126		
แหล่งของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์		
จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	25	19.84
จากพันธุ์ที่เก็บรักษาไว้	40	31.74
หาซื้อจากตลาด	37	29.37
จากเพื่อนบ้านและอื่น ๆ	24	19.05
การกู้เงินเพื่อการลงทุน		
กู้	90	71.43
ไม่กู้	36	28.57
แหล่งเงินกู้ของเกษตรกร (N=90)		
ธ.ก.ส. (ธนาคารเพื่อการเกษตร)	61	54.90
ญาติพี่น้อง	3	1.80
เพื่อนบ้าน	5	4.50
สหกรณ์	21	18.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
N = 126		
วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน (N=90)		
ลงทุนทางด้านเกษตร	74	66.60
ชำระหนี้	12	10.80
ครองชีพ	4	3.60
ภาระหนี้สิน		
มี	98	77.78
ไม่มี	28	22.22
เงินทุนเหลือเก็บ		
มี	53	42.06
ไม่มี	73	57.97
การออมทรัพย์		
ฝากธนาคาร	57	45.24
ให้ญาติกู้	8	6.35
ให้เพื่อนกู้	12	9.52
ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก	17	13.49
เก็บไว้ใช้หนี้	32	25.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
N = 126		
พื้นที่ถือครอง		
ของตนเอง	89	70.63
เช่าและเป็นของญาติทั้งหมด	3	2.38
ของตนบางส่วนบางส่วน	16	12.70
เป็นของตนเองและญาติ	18	14.29
สมาชิกกลุ่ม		
กลุ่มเกษตร	11	8.73
สหกรณ์	21	16.67
ศ.ก.ส.	61	48.41
กลุ่มอื่น ๆ	33	26.19
การมีส่วนร่วมในสังคม		
มี	40	31.75
มีบางส่วน	59	46.82
ไม่เคยมีเลย	27	21.43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการทางการเกษตร ในปี 2538

ความต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมการเกษตรจัดกิจกรรม และโครงการด้านการเกษตร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรร้อยละ 67.46 ต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมจัดกิจกรรมและโครงการทางการเกษตร ส่วนเกษตรกรร้อยละ 32.54 ไม่มีความต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมจัดกิจกรรมและโครงการเรื่องที่เกษตรกรต้องการให้มีการส่งเสริม ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับเงินทุน การวางแผนการตลาด การพัฒนาสินค้าเกษตร และความรู้เรื่องการเกษตรผสมผสาน

แหล่งความรู้ทางด้านเกษตร

จากการศึกษา แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับเกษตรกร ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.36 มาจากประสบการณ์ และมาจากเพื่อนบ้านส่วนน้อย ร้อยละ 1.80 รองลงมา คือ จากวิทยุโทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สิ่งพิมพ์ และเพื่อนบ้านตามลำดับ

วิธีการติดต่อสื่อสารและบุคคลที่เกษตรกรปรึกษา

เมื่อมีปัญหาเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.80 ปรึกษาเพื่อนบ้าน ร้อยละ 9.05 ช่วยกันแก้ปัญหาและไม่ได้ปรึกษาใครเลย ร้อยละ 42.06 เกษตรกรไปพบด้วยตนเอง ที่สำนักงาน ที่เหลือร้อยละ 43.65 ไม่ได้ติดต่อ

กิจกรรมและโครงการที่เข้ามาในหมู่บ้าน

จากการศึกษาพบว่าในช่วงปี 2538 ที่ผ่านมา โครงการต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเข้ามาในหมู่บ้าน ได้แก่ โครงการเกี่ยวกับสาธารณสุขของหมู่บ้านเช่น น้ำประปา ถนนคอนกรีต สถานีอนามัยโครงการฝึกอบรมหมู่บ้านเกษตรกรสานตะกร้า ประดิษฐ์ตุ๊กตา ชาววัง โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดฟาง การเลี้ยงสุกร

รูปแบบของกิจกรรมและโครงการจากการศึกษาพบว่า อยู่ในกรอบร้อยละ
 19.05 การประชุมทางวิชาการร้อยละ 11.90 การสาธิตร้อยละ 41.27 ฝึกปฏิบัติจริง
 ร้อยละ 27.78

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมและโครงการ

จากการศึกษา พบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการส่วนใหญ่ต้องการให้เกษตรกร
 นำเทคโนโลยีที่ได้รับเอาไปปฏิบัติร้อยละ 53.18 และเสนอแนะข้อเท็จจริง ร้อยละ 6.35

การรับรู้ข่าวสาร

เมื่อมีกิจกรรมและโครงการเข้ามาในหมู่บ้านเกษตรกร ร้อยละ 82.54
 มีผู้ใหญ่บ้านและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เกษตรกร ร้อยละ 17.46 ไม่
 ทราบข้อมูล และสาเหตุที่เกษตรกรไม่ทราบเพราะต้องออกไปปฏิบัติงานการเกษตรนอกบ้าน
 และไม่ได้ติดตามข่าวสารทางการเกษตรของหมู่บ้านเลย

การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกร ร้อยละ 67.46 เคยมีส่วนร่วม โดยเฉพาะ
 โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดฟาง ซึ่งเกษตรกรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นมากที่สุด
 เรื่องที่เกษตรกรหยิบยกขึ้นมาเสนอแนะนั้น ได้แก่ ราคาของผลผลิตซึ่งไม่มีความแน่นอน
 และเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมช่วยแก้ไขให้ราคาผลผลิตนั้น อยู่ในระดับที่คงที่ตลอดไป
 เกษตรกร ร้อยละ 32.54 ไม่เคยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สาเหตุเพราะไม่มี
 โอกาสได้เข้าร่วมโครงการเนื่องจากไม่มีเวลาและบางครั้งสุขภาพไม่เอื้ออำนวย

กิจกรรมและโครงการที่เข้ามาในหมู่บ้านและประโยชน์ของโครงการ

โครงการที่เข้ามาในหมู่บ้าน ได้แก่ โครงการสาธารณสุขของหมู่บ้าน เช่น
 น้ำประปา ถนนคอนกรีต สถานีอนามัย โครงการฝึกอบรมแม่บ้านเกษตรกร สานตะกร้า
 ประดิษฐ์ตุ๊กตาชาววัง โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดฟาง การเลี้ยงสุกร โครงการ
 ต่าง ๆ ที่เข้ามาในชุมชนนั้นมีประโยชน์มากต่อเกษตรกร ร้อยละ 54.76 ในขณะที่

เกษตรกร ร้อยละ 35.72 ได้รับประโยชน์เพียงเล็กน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงการทางการเกษตร

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
ความต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมจัดกิจกรรม		
ต้องการ	85	67.46
ไม่ต้องการ	41	32.54
แหล่งความรู้ที่ได้ (N=166)		
ประสบการณ์	67	40.36
วิทยุโทรทัศน์	32	19.28
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	52	31.33
สิ่งพิมพ์	12	7.23
อื่น ๆ (เพื่อนบ้าน)	3	1.80
กรณีที่ประสบปัญหาทางการเกษตรปรึกษา (N=210)		
ปรึกษาเจ้าหน้าที่	44	20.95
ปรึกษาเพื่อนบ้าน	85	40.48
แก้ปัญหาด้วยตนเอง	62	29.52
ไม่ได้ถามใคร	19	9.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
N = 126		
วิธีการติดต่อสื่อสาร		
ไปพบด้วยตนเอง	53	42.06
ติดต่อทางโทรศัพท์	18	14.29
ทางจดหมาย	0	-
ไม่ได้ติดต่อ	55	43.65
รูปแบบของกิจกรรมและโครงการ		
ฝึกอบรม	24	19.05
การประชุมทางวิชาการ	15	11.90
การจัดนิทรรศการ	-	-
การสาธิต	52	41.27
ลงมือปฏิบัติจริง	35	27.78
วัตถุประสงค์ของโครงการ		
มุ่งให้เกษตรกรมีความรู้	25	19.84
เสนอแนะข้อเท็จจริง	8	6.35
ต้องการให้เกษตรกรนำความรู้ไปใช้	67	53.18
เปลี่ยนแปลงแนวทางการทำการเกษตร	26	20.63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
N = 126		

เกษตรกรรู้หรือไม่		
ทราบ	104	82.54
ไม่ทราบ	22	17.46
เข้าร่วมกิจกรรมและโครงการ		
เคย	85	67.46
ไม่เคย	41	32.54
โครงการมีประโยชน์อย่างไร		
มาก	69	54.76
ปานกลาง	12	9.52
น้อย	45	35.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร จากการศึกษา ส่วนใหญ่เกษตรกรร้อยละ 80.95มีความต้องการ บัญชี เพื่อนำไปใช้กับพืช ที่ตนเองปลูกอยู่ เกษตรกรมีความต้องการในระดับที่มาก โดยเฉพาะบัญชีสำหรับบำรุงข้าวและผลไม้

ความต้องการตลาดสำหรับรองรับผลผลิตส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.70 เกษตรกร มีความต้องการในระดับที่มาก โดยเฉพาะเห็นคางเนื่องจากผลผลิตที่ได้มีจำนวนมากจนเกิน ความต้องการของตลาดในท้องถิ่น เกษตรกรจึงมีความต้องการให้ผลผลิตของตนเองมีตลาด ที่แน่นอนและต้องการให้มีการขยายการตลาดให้มากขึ้นกว่าเดิม

ความต้องการทุนสำหรับการทำการเกษตรเกษตรกรส่วนใหญ่ มีความต้องการ ในระดับที่มาก

ความต้องการพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.17 มีความต้องการในระดับปานกลาง

ความต้องการการแปรรูปพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 88.89 เกษตรกร มีความต้องการในระดับที่น้อยและเรื่องที่เกษตรกรมีความต้องการเพิ่มเติม คือ ความต้องการให้ผลผลิตมีราคาที่สูง

ความต้องการน้ำทำการเกษตรเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 90.84 มีความต้องการใน ระดับที่น้อยเนื่องจากการทำการเกษตรไม่มีปัญหาเรื่องน้ำ

ความต้องการความรู้ด้านการปราบศัตรูพืชเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.43 มีความต้องการในระดับน้อย

ความต้องการความรู้ทางการผลิตเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.25 มีความต้องการในระดับน้อย

ความต้องการปรับปรุงที่ดินเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.41 มีความต้องการ ในระดับที่น้อย

ความต้องการความรู้ทางการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.63 มีความต้องการในระดับน้อย

ความต้องการความรู้ทางการปลูกพืชเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความต้องการในระดับที่น้อย

ความต้องการเครื่องจักรกลทางการเกษตรขนาดใหญ่ ร้อยละ 78.57

ต้องการในระดับที่น้อย

ความต้องการข่าวสารทางการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.86

มีความต้องการในระดับที่ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 ความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร

รายการ	จำนวนคน						\bar{X}	ความหมาย
	N=126							
	3	2	1	3	2	1		
	มาก	ร้อยละ	ปานกลาง	ร้อยละ	น้อย	ร้อยละ		
ปุ๋ย	102	80.95	-	-	24	19.05	2.62	มาก
ทุน	84	66.67	6	4.76	36	28.57	2.38	มาก
การตลาดผลผลิต	79	62.70	22	17.46	25	19.84	2.39	มาก
พันธุ์	67	53.17	19	15.08	40	31.75	2.21	ปานกลาง
ข่าวสารทางการ-								
เกษตร	47	37.30	25	19.84	54	42.86	1.95	ปานกลาง
น้ำทำการเกษตร	7	5.56	5	3.97	114	80.48	1.15	น้อย
ความรู้การปราบ-								
ศัตรูพืช	24	19.05	12	9.52	90	71.43	1.48	น้อย
ความรู้ทางด้าน-								
การผลิต	32	25.40	8	6.35	86	68.25	1.57	น้อย
การปรับปรุงดิน	2	1.59	-	-	124	98.41	1.03	น้อย
ความรู้ทางการ-								
เลี้ยงสัตว์	25	19.84	12	9.53	89	70.63	1.50	น้อย
ความรู้ทางการ-								
ปลูกพืช	39	30.96	24	19.05	63	50.00	1.81	น้อย
เครื่องจักรกล	16	12.70	11	8.73	99	78.57	1.34	น้อย
การแปรรูป	15	11.90	9	7.14	112	88.89	1.36	น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
1.00-1.66	น้อย
1.67-2.33	ปานกลาง
2.34-3.00	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร ของเกษตรกร ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง โดยแบ่งข้อมูลที่ทำการศึกษา ออกเป็น 4 ตอน คือ ข้อมูลทางด้านสภาพส่วนบุคคล ข้อมูลทางด้านสภาวะเศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรและข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร

ข้อมูลทางด้านสภาพส่วนบุคคล

จากการศึกษาสรุปได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 60 เป็นเพศชายอายุเฉลี่ย 40 ปี นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 64.29 แต่งงานอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 63.49 จบการศึกษาระดับการประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 5 คน อาชีพหลัก คือ การทำนา อาชีพรอง คือ การปลูกผักและทำสวน

ข้อมูลทางด้านสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เวลาในการทำเกษตรภายใน 1 ปี ใช้เวลา 12 เดือน เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.61 ขายผลผลิตผลผลิตข้าวโดยนำไปขายโรงสี ร้อยละ 64.71 พืชผักและผลไม้拿去ขายเองที่ตลาด ร้อยละ 51.61 เห็นพ้องรวมกลุ่มกันเพื่อขายผลผลิต และร้อยละ 37.93 สัตว์ มีพ่อค้ามารับซื้อถึงฟาร์ม รายได้ทางการเกษตรในช่วงปี 2538 ร้อยละ 24.60 มีรายได้ 128,751 รายจ่ายเพื่อการลงทุนทางการเกษตรในช่วงปี 2538 เฉลี่ย 54,074.32 ร้อยละ 31.74 แหล่งเมล็ดพันธุ์และพันธุ์นำมาจากพันธุ์ที่เก็บรักษาไว้ ร้อยละ 90 เกษตรกรกู้เงินเพื่อการครองชีพและการลงทุน ร้อยละ 48.41 เกษตรกรกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตร โดยวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินร้อยละ 58.73 กู้เพื่อลงทุนทางการเกษตร ร้อยละ 77.78 มีภาระหนี้สิน ร้อยละ 45.24 นำไปฝากธนาคารในกรณีเหลือเก็บ ร้อยละ 70.63 เกษตรกรมี พื้นที่ถือครองทางเกษตรเป็นของตนเอง ร้อยละ 48.41 เป็นสมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตร ร้อยละ 46.82 มีส่วนร่วมในสังคมบ้างเป็นบางครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ความต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมทางการเกษตรจัดกิจกรรมโครงการทางการเกษตรเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.46 ต้องการให้มีการส่งเสริม แหล่งความรู้ทางการทั้งนี้เกษตรกรร้อยละ 40.36 ได้รับมาจากประสบการณ์มาจากตนเอง ร้อยละ 40.48 เกษตรกรมีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนบ้าน ร้อยละ 43.65 ไม่มีการติดต่อ ร้อยละ 41.27 กิจกรรมและโครงการอยู่ในรูปแบบของการสาธิต วัตถุประสงค์ร้อยละ 53.18 ต้องการให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีที่ได้รับออกไปปฏิบัติร้อยละ 82.54 เกษตรกรทราบข่าวสารโดยมีผู้ใหญ่บ้านและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ร้อยละ 64.76 เกษตรกรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราคาผลผลิตมากที่สุด ร้อยละ 54.76 โครงการมีประโยชน์มากโดยเฉพาะโครงการของหมู่บ้าน ร้อยละ 66.67 มีความต้องการเกี่ยวกับเกษตรกรผู้ปลูกข้าว กลุ่มผู้เพาะเห็ดฟาง

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีความต้องการปุ๋ย ตลาดสำหรับรองรับผลผลิตทุนสำหรับทำการเกษตรต้องการในระดับที่มาก พันธุ์ ข้าวสารทางการเกษตร เกษตรกรมีความต้องการปานกลาง น้ำทำการเกษตร ความรู้ทางการปราบศัตรูพืช ความรู้ทางการผลิต การปรับปรุงดิน ความรู้ทางการเลี้ยงสัตว์ ความรู้ทางการปลูกพืช เครื่องจักรกลเกษตร และการแปรรูป เกษตรกรมีความต้องการในระดับที่น้อย

ข้อเสนอแนะต่อผลการวิจัย

1. เกษตรกรมีปัญหาค่าใช้จ่ายสูงในการผลิต เกษตรกรใช้ปุ๋ยจำนวนมากประกอบกับราคาปุ๋ยมีราคาที่สูงถ้าเกษตรกรนำปุ๋ยธรรมชาติมาทดแทน เช่น ปุ๋ยจากมูลสัตว์ ปุ๋ยพืชสด จะสามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้บางส่วน ตลาดสำหรับรองรับผลผลิตพบว่าผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีจำนวนมากเกินความต้องการของตลาดท้องถิ่น เมื่อเกษตรกรนำไปขายจึงมีราคาที่ถูกลง ดังนั้นเกษตรกรจึงต้องการตลาดที่กว้างขึ้นมากกว่าเดิม ทั้งนี้สำหรับการทำการเกษตรจะเห็นได้ว่า เกษตรกรกู้เงินเพื่อนำมาใช้ในการลงทุนทางการเกษตรและใช้ในการครองชีพ ทำให้จำนวนเงินที่เกษตรกรกู้ยืมมาไม่เพียงพอต่อความต้องการ จากปัญหาในด้านปุ๋ย ตลาด และทุน เกษตรกรจึงต้องการให้เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือมากที่สุด

2. ปัญหาทางด้านสังคมพบว่ามีปัญหาในด้านการศึกษาของ เกษตรกรส่วนใหญ่ จบชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 ควรมีการส่งเสริมเรื่องการศึกษาให้แก่เกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ที่สูงขึ้น พัฒนากิจกรรมวิเคราะห์ เพิ่มทักษะการอ่าน เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการเกษตรที่ตนเองทำอยู่

3. ปัญหาทางด้านสภาวะทางเศรษฐกิจ

ปัญหาทางด้านหนี้สินของเกษตรกร มีสาเหตุมาจากความยากจนจึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากธนาคารเกษตรกรเพื่อนำมาใช้ในการลงทุนทางการเกษตรและการครองชีพ ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพเสริม เพื่อให้มีรายได้ภายในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น จะเป็นการช่วยลดภาระหนี้สินของเกษตรกรได้ทางหนึ่ง

4. ปัญหาทางการพัฒนาชนบท ปัญหาเรื่องเกษตรกรไม่มีอำนาจในการกำหนดราคาผลผลิตของตนเองควรมีการรวมกลุ่มกันระหว่างเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีอำนาจในการกำหนดราคาผลผลิตให้มีความยุติธรรม หรืออาจใช้โครงการรับจำนำผลผลิตทางการเกษตรในช่วงที่ผลิตผลสินค้ามีราคาต่ำ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีอำนาจในการกำหนดราคาผลผลิตมากขึ้น และความเป็นอยู่ของเกษตรกรก็จะดีขึ้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อวิถีทำการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวผู้ทำการวิจัยเองประสบปัญหา คือเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์บางรายไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตัวเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ไว้วางใจและไม่คุ้นเคยกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนั้นเพื่อให้เกษตรกรไว้วางใจและให้ความร่วมมือกับตัวผู้สัมภาษณ์อาจจะปฏิบัติดังนี้

1. เข้าไปทำความคุ้นเคยกับเกษตรกรในพื้นที่ก่อนทำการสัมภาษณ์ โดยเข้าไปคลุกคลีกับเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง
2. เข้าไปสัมภาษณ์ในขณะที่เกษตรกรว่างจากการทำงานแล้ว
3. ก่อนทำการสัมภาษณ์ควรแนะนำตัวด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- เกริกชัย ตันธรักร์ . 2535. ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านปงวัง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.
กรุงเทพมหานคร . ปัญหาพิเศษภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เข็มทอง ทักขิมาวิศมี. 2521. ข้อมูลพื้นฐานของตำบลคงข้อย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.
กรุงเทพมหานคร . ปัญหาพิเศษภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จิตจำนงค์ กิตติกรดี. 2523. คู่มือฝึกอบรมการวางแผนพัฒนาชนบท. มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี.
- ฉัตร ชำชอง. 2535. หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
กรุงเทพมหานคร
- เมธี กรองแก้ว และคณะ . 2534. คู่มือฝึกอบรมการวางแผนพัฒนาชนบท. มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สุภธนา ส้าวะอินทร์ . 2536 . ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตรของ
เกษตรกรในตำบลมะกูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี. กรุงเทพมหานคร.
- ชยก่อง พิสุทรากร . 2523 . ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรในหมู่บ้านวังแตร อำเภอเมือง
จังหวัดตรัง. ปัญหาพิเศษภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รัชนิกร เศรษฐรัฐ. 2528. สังคมชนบทวิทยา. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์. กรุงเทพมหานคร.
- วิภารัตน์ ตีอ่อง. 2536. "สภาพปัญหาความต้องการของชาวชนบทในการพัฒนาท้องถิ่น" ชาว
สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. : 23-24.
- ศิรินันท์ ดำรงผล . 2524. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ . สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมชาย แก้วโชติ . 2535. ความต้องการความช่วยเหลือทางด้านส่งเสริมการเกษตร
ตำบลห้วยทราย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี . ปัญหาพิเศษภาควิชาเทคนิคเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นที่ จามริก . 2533. ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชนบท. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสนอ สังคมาศ . 2521. ความต้องการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร.

ปัญหาพิเศษภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร, สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ตั้งอาณาเขตการปกครองของพื้นที่ทำการศึกษา

ที่ตั้งของที่ทำการศึกษาอำเภอวิเศษชัยชาญ ตั้งอยู่ที่ถนนสายโพธิ์พระยา-ท่าเรือ หมู่ที่ 7 ตำบลศาลเจ้าโรงทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดอ่างทอง ซึ่งห่างจากจังหวัดอ่างทอง 13 กิโลเมตร มีแม่น้ำไหลผ่านตลาดศาลเจ้าโรงทอง ห่างจากตัวที่ทำการศึกษา ประมาณ 2 กิโลเมตร อำเภอวิเศษชัยชาญ มีพื้นที่ทั้งหมด 142,231 ไร่เศษ ประมาณ 227.57 ตารางกิโลเมตร (หรือพื้นที่ทั้งหมด)

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอโพธิ์ทอง	จังหวัดอ่างทอง
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอผักไห่	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอป่าโมก	จังหวัดอ่างทอง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอสามโก้	จังหวัดอ่างทอง
	ติดต่อกับอำเภอเมือง	จังหวัดสุพรรณบุรี

การคมนาคม

อำเภอวิเศษชัยชาญ มีถนนสายโพธิ์พระยา-ท่าเรือ ผ่านการคมนาคมไปมาสะดวก เป็นถนนลาดยางสำหรับการคมนาคมในอำเภอกับตำบลและหมู่บ้าน มีถนนเป็นทางในการคมนาคมสภาพส่วนใหญ่เป็นถนนดินลูกรังซึ่งเชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดิน และติดต่อกันโดยทั่วถึงทุกตำบล มีบางส่วนเป็นถนนดิน ปัญหาการติดต่อระหว่างตำบลกับอำเภอจึงมีในช่วงฤดูฝน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ไม่มีภูเขาและป่าไม้ เหมาะแก่การทำนาโดยมีแม่น้ำไหลผ่าน ซึ่งนับว่าเป็นแม่น้ำที่สำคัญต่อการประกอบอาชีพของราษฎร แต่ในฤดูฝนจะมีระดับน้ำสูงไหลท่วมพื้นที่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่การเกษตร ทำให้บ้านเรือนที่อยู่อาศัยและพืชผลการเกษตรได้รับความเสียหายเป็นประจำทุกปี ในบางปีเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงทำให้เกิดความแห้งแล้ง ราษฎรขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคและพืชผลได้รับความเสียหาย

การประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพของราษฎรในอำเภอวิเศษชัยชาญ อาชีพหลักของการเกษตรกรรม โดยยึดการทำนาเป็นอาชีพหลัก ประมาณ 80 % อาชีพการทำสวนผลไม้และพืชผักประมาณ 5 % ส่วนอาชีพรองของราษฎรส่วนใหญ่ นอกเหนือจากการเกษตรกรรมเป็นการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมภายในจังหวัดและยังจังหวัดใกล้เคียง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและต่างประเทศในลักษณะการรับจ้างด้านช่าง นอกจากนี้ในช่วงเว้นว่างจากการทำนารายการจะหางานรับจ้างภายในพื้นที่

ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและนับถือศาสนาอิสลาม มีวัดพอสรุปได้ ดังนี้

1. วัดพุทธศาสนา 49 แห่ง
2. สำนักสงฆ์ 1 แห่ง
3. ศาลเจ้า 2 แห่ง
4. วัดในศาสนาคริสต์คาทอลิก 1 แห่ง

การสาธารณสุข

จากการประเมินในระดับตำบลและหมู่บ้านพัฒนาในเขตอำเภอวิเศษชัยชาญ สามารถกล่าวได้ว่าโดยทั่ว ๆ ไปแล้วจัดว่ามีปัญหาค่อนข้างน้อยในด้านสาธารณสุขและอนามัย นับตั้งแต่ในเรื่องการบริการสาธารณสุข สุขอนามัย การรักษาพยาบาล การวางแผนครอบครัวและความรู้ในการใช้ยาจะมีปัญหาด้านสาธารณสุขอยู่บ้าง ได้แก่ ตำบลม่วงเตี้ยและตำบลยี่ล้น ปัญหาที่พบคือน้ำหนักของเด็กแรกเกิดและการวางแผนครอบครัว ข้อมูลทั่วไปมีดังนี้ :-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โรงพยาบาล	1	แห่ง	ขนาด 60 เตียง
2. สถานีอนามัย	13	แห่ง	
3. คลินิก	5	แห่ง	
4. ร้านขายยา รวม	27	แห่ง	อยู่ในเขตสุขภาพตำบลศาลเจ้าโรงทอง

18 แห่ง อื่นนอกเขตสุขภาพแบ่งเป็น

ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	4	ร้าน
ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุน้ำเสร็จ	16	ร้าน
ร้านขายยาแผนโบราณ	3	ร้าน
ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุน้ำเสร็จและแผนโบราณ	4	ร้าน

การศึกษา

สถานศึกษาพอสรุปได้ดังนี้ :-

1. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา	3	แห่ง	ครู	140	คน
2. โรงเรียนสังกัดประถมศึกษา	37	แห่ง	ครู	475	คน
3. โรงเรียนราษฎร์	25	แห่ง	ครู	109	คน

การสาธารณสุข

อำเภอวิเศษชัยชาญ เป็นอำเภอขึ้นสองคอนข้างจะมีความสะดวกในด้านสาธารณสุข และสาธารณสุขการต่าง ๆ อาทิ การให้บริการไฟฟ้ามืดครบทุกตำบลและหมู่บ้าน การบริการด้านน้ำประปามีการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการ 1 แห่ง ในเขตสุขภาพตำบลเจ้าโรงทอง ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลไผ่จำศีล บริเวณริมถนนสายโพธิ์พระยา-ท่าเรือ นอกจากนั้นยังมีประปาหมู่บ้านอีก 77 แห่ง โดยให้บริการภายในหมู่บ้านนั้น ๆ

โครงสร้างการตั้งบ้านเรือน

สภาพท้องที่ของอำเภอวิเศษชัยชาญเป็นที่ราบกันต้อยแล้วว่ามีแม่น้ำน้อยไหลผ่านและเป็นที่ราบลุ่ม ฉะนั้น ชาวบ้าน และเกษตรกรที่อยู่ใกล้แม่น้ำน้อย จะตั้งบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำน้อย ทั้งสองฝั่งเป็นกลุ่มติดกัน และจะเป็นเครือญาติกันเป็นส่วนใหญ่ มีตำบลม่วงเตี้ย ตำบลศาลเจ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงทอง ตำบลคลองชนาก ตำบลบางจัก ตำบลท่าช้าง ตำบลสี่ร้อย และตำบลไผ่จำศีล ส่วนตำบลอื่น ๆ การตั้งบ้านเรือนจะมีทั้งเป็นกลุ่มและกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ออกไป แต่ยังคงมีลักษณะเป็นกลุ่มก้อนแบบเครือข่ายได้ทั่วประเทศตามประเพณีไทยดั้งเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์

ความต้องการความช่วยเหลือทางการเงินเกษตรกรของเกษตรกร

ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ชื่อ.....นามสกุล.....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ ให้ทำเครื่องหมาย (/)

ตอนที่1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. นับถือศาสนา () พุทธ () อิสลาม () อื่นๆ
4. สถานภาพสมรส () โสด () แต่งงานอยู่ด้วยกัน
 () หย่า () แต่งงานแยกกันอยู่
5. ระดับการศึกษา () ไม่ได้รับการศึกษา () อาชีวศึกษา
 () ประถมศึกษาปีที่..... () อุดมศึกษา
 () มัธยมศึกษา () อื่น ๆ ระบุ.....
6. สมาชิกในครอบครัวและผู้ร่วมอาชีพ.....คน
7. อาชีพหลัก () ทำนา
 () ปลูกผัก/ทำสวน
 () เพาะเห็ดฟาง
 () เลี้ยงสัตว์ (ระบุ).....
 () อื่น ๆ ระบุ.....
8. อาชีพรอง () ปลูกผัก/ทำสวน
 () ทำนา
 () เพาะเห็ดฟาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () เลี้ยงสัตว์ (ระบุ).....
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ/สังคม

1. ระยะเวลาในการทำการเกษตรประมาณปีละ.....เดือน
2. ท่านขายผลผลิต(พืช สัตว์ ปลา อื่นๆ ระบุ.....)ของท่านโดยวิธีการใด
 - () นำไปขายเองที่ตลาด () มีพ่อค้ามารับซื้อถึงฟาร์ม
 - () รวมกลุ่มกันเพื่อขายผลผลิต () นำไปขายโรงสี
 - () อื่น ๆ ระบุ.....
3. รายได้ทางการเกษตรในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา (2538/2539)
 - จากการทำนา.....บาท/ปี
 - จากการปลูกผัก/ทำสวน.....บาท/ปี
 - จากการเพาะเห็ด.....บาท/ปี
 - อื่นๆ (ระบุ).....บาท/ปี
4. รายจ่ายที่ท่านใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในช่วงปีที่ผ่านมา (2538/2539)

รายการ	มูลค่าจ่าย
ค่าแรงงาน
ค่าพันธุ์พืช
ค่าพันธุ์สัตว์
ค่ายาปราบศัตรูพืช
ค่าปุ๋ย
ค่าอาหารสัตว์
ค่าเตรียมดิน
ค่าเช่าที่ดิน
ค่าอุปกรณ์และเครื่องมือ
อื่น ๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. แหล่งของเมล็ดพันธุ์ (ระบุนิตของเมล็ดพันธุ์พืชคือ.....) และพันธุ์ (ระบุนิตของพันธุ์สัตว์.....) ท่านเกษตรกรได้มาจากแหล่งใด

- () จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
 () จากพันธุ์ที่เก็บรักษาไว้
 () หาซื้อจากตลาด
 () อื่น ๆ ระบุ.....

6. ท่านกู้เงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการครองชีพและการลงทุนในฤดูกาลผลิตต่อไปหรือไม่

- () กู้ () ไม่กู้ (ในกรณีที่ไม่มีไม่ต้องตอบข้อที่ 7)

7. ท่านได้กู้ยืมเงินจากแหล่งใดบ้าง ตอบแหล่งของเงินกู้สูงสุดในปีที่ผ่านมา

- () ธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ.....บาท/ปี
 () ธ.ก.ส. อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ.....บาท/ปี
 () ญาติพี่น้อง อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ.....บาท/ปี
 () พ่อค้า อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ.....บาท/ปี
 () เพื่อนบ้าน อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ.....บาท/ปี
 () อื่น ๆ.....อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ.....บาท/ปี

8. วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม ตอบตามการกู้ยืมไปใช้สูงสุด โดยใส่หมายเลขตามลำดับ

- () เพื่อการลงทุนทางการเกษตร () เพื่อการชำระหนี้
 () เพื่อการครองชีพ () อื่นๆ (ระบุ).....

9. ปัจจุบันท่านมีภาระหนี้สินหรือไม่

- () มี () ไม่มี

6.1 ถ้ามี ท่านสามารถบอกได้หรือไม่ว่าประมาณเท่าใด.....บาท

10. ปัจจุบันท่านมีเงินที่เหลือเก็บหรือไม่

- () มี () ไม่มี

10.1 กรณีที่ท่านมีเงินเหลือเก็บท่านนำเงินของท่านไปทำอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ผักธนาคาร () เพื่อนบ้านกู้ยืม
 () ให้ญาติกู้ยืม () ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก
 () อื่นๆ (ระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. พื้นที่การถือครองที่ดิน

- () เป็นของตนเอง
 () เข้าทั้งหมด
 () เข้าเป็นบางส่วนและเป็นของตนเอง
 () เป็นของญาติทั้งหมด
 () เป็นของตนเองและเป็นของญาติบางส่วน
 () อื่น ๆ.....

12. ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () กลุ่มเกษตรกร () กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.
 () กลุ่มสหกรณ์ () ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดๆ
 () อื่น ๆ.....

10. ในช่วงระยะ 1 ปีที่ผ่านมาท่านได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมท้องถิ่นหรือไม่

- () มีส่วนร่วม
 () มีส่วนร่วมบางเป็นบางครั้ง
 () ไม่เคยมีส่วนร่วมเลย เพราะ.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร

1. ท่านต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมการเกษตรจัดกิจกรรมหรือโครงการในด้านการเกษตรหรือไม่

- () ไม่ต้องการ () ต้องการ

ถ้าต้องการโปรดระบุเรื่องที่ท่านสนใจ

เรื่อง.....

ระยะเวลา(วัน).....

2. ที่ผ่านมามีความรู้ทางการเกษตรจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ทางโทรทัศน์ , วิทยุ () เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
 () จากประสบการณ์ () วารสารหนังสือทางการเกษตร
 () อื่น ๆ ระบุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ในกรณีที่ประสบกับปัญหาทางการเกษตรท่านปรึกษากับใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- () เพื่อนบ้าน
- () แก้ปัญหาเองและจากประสบการณ์
- () อื่น ๆ ระบุ.....

4. วิธีการติดต่อสื่อสารของท่านกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอยู่ในลักษณะใด

- () การไปพบด้วยตัวเองที่สำนักงาน
- () ติดต่อทางโทรศัพท์
- () ทางจดหมาย
- () อื่น ๆ ระบุ.....

5. มีกิจกรรมหรือโครงการอะไรบ้างที่เข้ามาในหมู่บ้านของท่าน.....

- () โครงการฝึกอบรม
- () การประชุมทางวิชาการ
- () การจัดนิทรรศการ
- () การสาธิต
- () อื่น ๆ ระบุ.....

5.1 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมหรือโครงการส่วนใหญ่มุ่งเน้นในเรื่องใด

- () มุ่งให้เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจ
- () เสนอแนะข้อเท็จจริง
- () ต้องการให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีที่ได้รับเอาไปปฏิบัติ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

5.2 ท่านทราบหรือไม่เมื่อมีกิจกรรมหรือโครงการของรัฐและเอกชนเข้ามาในหมู่บ้าน

- () ทราบ อย่างไร.....
- () ไม่ทราบ เพราะ.....

6. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติในกิจกรรม/โครงการบ้างหรือไม่
เมื่ออยู่ในกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ

- () เคย ชื่อโครงการใด.....
ข้อเสนอแนะ/ติชมเกี่ยวกับ.....
- () ไม่เคย เพราะ.....

7. มีกิจกรรมหรือโครงการอะไรบ้าง.....

- () มีมาก
- () มีน้อย
- () ปานกลาง

8. ท่านต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรช่วยเหลือในด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือไม่

- () ไม่ต้องการ () ต้องการ
- ถ้าต้องการโปรดระบุชื่อกลุ่มที่ท่านต้องการ.....
- ทำไมถึงต้องการ.....

ตอนที่ 4. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือทางการเกษตร

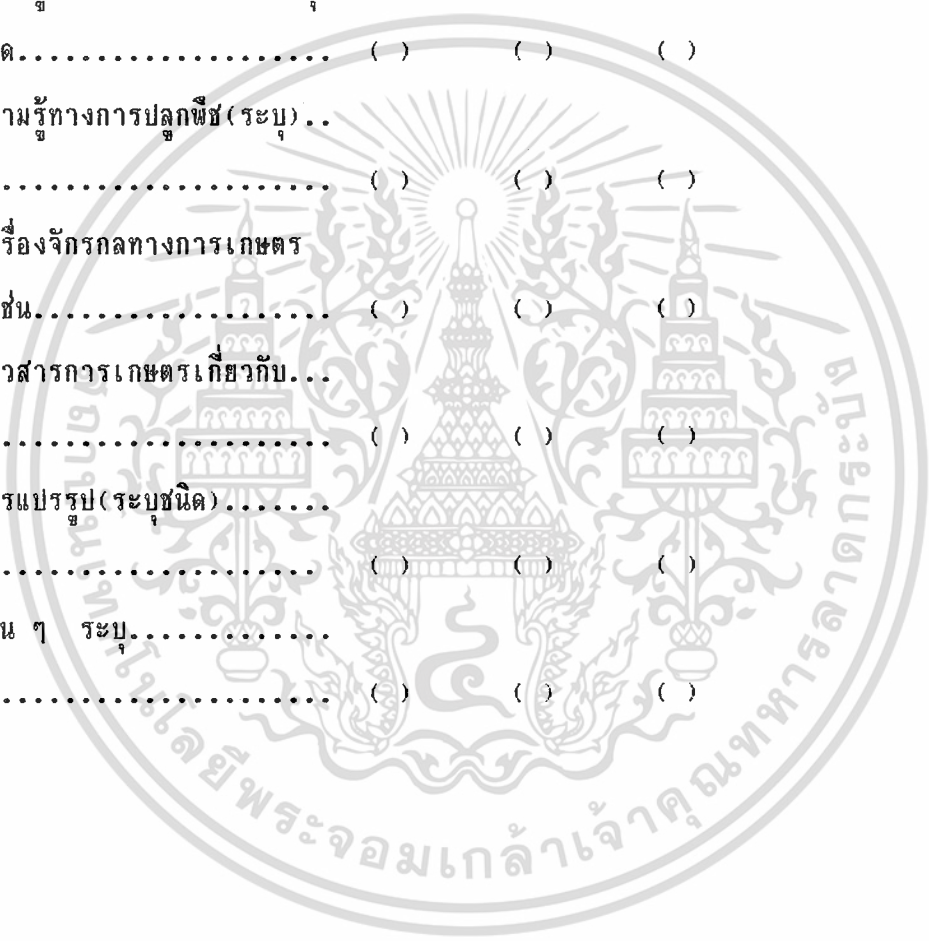
ท่านต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรด้านใด มากเพียงใด

(ให้ทำเครื่องหมาย (X) กากบาทที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม)

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ปุ๋ย ระบุชนิด.....	()	()	()
2. พันธุ์ ระบุชนิด.....	()	()	()
3. น้ำทำการเกษตรในด้าน.....	()	()	()
.....	()	()	()

4. ความรู้ทางการปราบศัตรูพืชประ-
 เภทใด..... () () ()
5. ความรู้ทางด้านการผลิต ระบุชนิด
 () () ()
6. การตลาดผลผลิตคือ..... () () ()
7. ทูน่าสำหรับ..... () () ()
8. การปรับปรุงที่ดิน..... () () ()
9. ความรู้ทางการเลี้ยงสัตว์ ระบุ
 ชนิด..... () () ()
10. ความรู้ทางการปลูกพืช (ระบุ) ..
 () () ()
11. เครื่องจักรกลทางการเกษตร
 เช่น..... () () ()
12. ข่าวสารการเกษตรเกี่ยวกับ...
 () () ()
13. การแปรรูป (ระบุชนิด).....
 () () ()
14. อื่น ๆ ระบุ.....
 () () ()

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้